Fra Det Kgl. Biblioteks tekstportal (tekster.kb.dk)

Forfatter: Petersen, Niels Matthias

Titel: BREV TIL: Säve, Carl FRA: Petersen, Niels Matthias (1853-12-25)

Citation: Petersen, Niels Matthias: ”BREV TIL: Säve, Carl FRA: Petersen, Niels Matthias (1853-12-25)”, i *Brevvexling mellem N. M. Petersen og Carl Säve - et bidrag til skandivanismens og den nordiske filologis historie*, Det Schubotheske Forlag, s. 53. Onlineudgave fra Danmarks Breve: https://tekster.kb.dk/text/letters-001991716-000-shoot-L0019917160000003.pdf (tilgået 20. april 2024)

Anvendt udgave: Brevvexling mellem N. M. Petersen og Carl Säve - et bidrag til skandivanismens og den nordiske filologis historie

Ophavsret: Materialet er fri af ophavsret. Du kan kopiere, ændre, distribuere eller fremføre værket, også til kommercielle formål, uden at bede om tilladelse. Husk altid at kreditere ophavsmanden.

Læs Public Domain-erklæringen

Københavnjulemorgen 1853. [2)]

Kære Säve!

Hvad bedre kan jeg göre på min julemorgen end at betale den gæld, som jeg så længe har været i, at svare dig på dit kærlige brev. og ved tanken om dig og det meget der er at udrette at forny den tanke i min sjæl, at være tro indtil enden.

Ja, tilvisse er det menneskehedens skönneste digtning, at s. 54det guddommelige blev genfødt på jorden i en krybbe, og der ligger i ethvert sind, der kan gennemtrænges af denne åbenbarelse, en opmuntring og en kraft, der ikke nedböjes af lidelsen, men henter styrke derfra til at fuldføre guds gerning.

Jeg har fulgt dig så godt jeg kunde på din rejse, og det forstår sig, da du begyndte med nari, så gik også min tanke strax over til Narvi og alt hvad der kunde komme ud deraf, men ved geysar eimi við aldr-nara studsede jeg, og det er mig endnu ikke ret klart. Geysar eimi við nara, det vilde være fortræffeligt, men hvad har aldr dér at göre? Vil det sige, at nari er moder til verden, som du synes at antyde? Det er både dybt og smukt, når dertil findes en anden bekræftende analogi, den samme tanke med andre udtryk.

Mit aftryk af Voluspá er noget dårligt töj, deraf har jeg exemplarer nok; det måtte göres i en håndevending til brug ved en forelæsning, da den norske udgave endnu ikke var udkommen. Trykfejlen s. 10 er = 58.

Det der er skrevet med danske bogstaver er mig meddelt af Ley, suum cuique [1]. Det ord som du ikke har kunnet læse er nævnelse, der står: skiöndt deres forbigåelse kanskee er forsvarligere end deres nævnelse, ↄ: det at de blive nævnte.

Du klager over din alder, men hvad skal da jeg sige, kære Säve; næsten ved hver forelæsning jeg skal holde har jeg ligget i svære krampetrækninger, og takker gud, at det dog, når jeg først er kommen op på hjalet, ikke kommer mere tilsyne for verden end det gör. Mon det ikke har været guds villie at give os så svagt et legeme, forat ånden ikke skulde hænge sig fast ved verden. Dit ophold her, så lidet det end udvortes er kommet tilsyne, har på mig haft en vidunderlig styrkende virkning. Da du kom var jeg næsten opløst og s. 55følte gru for hvad jeg skulde begynde; jeg betragtede mig som en kvægdriver, der ikke har anden bestemmelse, end idelig at pikke det kvæg han driver i siderne, og mit mod var borte. Nu arbejder jeg næsten ved nat og dag, og glæder mig til, så ufuldkomment det end kan blive, at lade det ene skrift efter det andet udgå fra pressen. Jeg takker dig.

En såkaldet forelæsning har jeg holdt over møsogotisk; jeg havde så godt som glemt det, men det har dog haft det gode, at mine fire tilhørere, hvoraf en er ganske ny, ganske godt oversætter og ere hjemme i formerne. Den lille Islænder Vigfusson vilde også fra først af være med, men han er falden fra. Det væsen er for Islænderen en vederstyggelighed. Det morer mig, når han besøger mig, at höre□!□ hans ytring: der sammenligner de nu det ene sprog med det andet; kan de ikke lade hvert sprog være godt for sig! Nej, i den retning kommer man ingen vej med Islænderne. Det er i det hele, som det altid har været, en bornert slægt, der ikke kan komme ud af sig selv. — Min mening er ellers den, kun at bruge møsogotisk som en bro. Næste semester, det har jeg allerede akkorderet med dem om, vil vi læse nogle stykker af Gotlandslagen, hvilket nu, da vi har Schlyters udgave, lader sig göre [1]. Der skulde jeg nu have haft dine stærke verber, som jeg den gang lagde tilside, da jeg ikke kunde overkomme alt hvad der hvilede på mig. Men fuldendt bliver jo intet i verden, min hele gerning, det ved jeg nok, er kun vækkende; jeg forsøger, nu hist og nu her, at göre opmærksom på noget, som mine tilhørere selv med deres yngre kræfter må studere, og med guds hjælp kommer det dog altid et hanefjed fremad.

Giver du os dog ikke dine dalske og gullandske verber. s. 56det kan dog kun udgöre et par ark, og indeholder dog det hele grundlag. vi skal nok bruge det godt.

Var det ikke muligt, at du kunde give mig oplysning om kulturens overgang fra Sverrig til Norge [1]. Hvorledes er Aselæren kommen igennem Dalarne til Throndhjem. du må jo kunne angive strøget, hvilken vej Sæming [2] har vandret. Jeg er overbevist om, at en forbindelse her må have fundet sted, men søger forgæves efter et spor, som jeg kunde følge således som fra Mælaren til det sydlige Norge [3].

Endnu en ting. Her tænkes på at tilvejebringe en forbindelse imellem de nordiske universiteter ved at udgive et tidsskrift for og om dem og deres tilstand, snart i København, snart i Stokholm og Christiania. Prof. Clausen har talt til mig derom [4]. De vil stifte et selskab, der skal drive det. Det er nu deres måde. Der skal göres en del blæst med en del navne, og så skal det gå. men vinden lægger sig snart, og så er det forbi, og man begynder så at blæse fra en anden kant. Det der skal göres må göres ved enkelte mænd, der kan stå på deres egne ben, der udføre med lyst hvad de kan, og ikke forstyrres ved s. 57selskabsvrøvlen. Har du hørt noget derom, og kan du virke noget derfor? Er der ingen i Stokholm eller Uppsala, der kan og vil give os uvidende Danske en levende forestilling om videnskabelighedens tilstand ved de svenske universiteter? Du vilde glæde mig meget, hvis du kunde tage dig noget af den sag; det gælder jo også vor virksomhed; den

skal fremmes derved, at den anden kommer ret tilsyne. Når den ene spand går ned, så går den anden op. og den er fuld [1].

Og nu, kære Säve, en kærlig hilsen fra min hustru. Du kan tro at hun mindes de aftener, da du sad og fortalte hende om kvindens syssel i Sverrig og deslige. Og fra mig selv endnu engang tak for hver gang du har fornöjet mig med dine venlige ord.

Din hengivne
N. M. Petersen.

□Udskrift□ Hr. Mag. C. Säve i Uppsala. betalt.